

Trening przed klasówką

Gimnazjum

Literatura: praca z tekstem - Czesław Miłosz "Ojciec objaśnia"

Czesław Miłosz
"Ojciec objaśnia"

„Tam, gdzie ten promień równiny dotyka
I cień ucieka, jakby biegł naprawdę,
Warszawa stoi, ze wszech stron odkryta,
Miasto niestare, ale bardzo sławne.

Dalej, gdzie z chmurki wiszą deszczu struny,
Pod pagórkami z akacjowym gajem,
To Praha. Nad nią zamek widać cudny,
Wsparty na górze starym obyczajem.

To, co krainę białą pianą dzieli,
To Alpy. Czarność – to są lasy jodły.
Za nimi, w słońca żółtego kąpieli,
Italia leży niby talerz modry.

Z pięknych miast, których wznosi się tam wiele,
Rzym rozpoznacie, chrześcijaństwa stolicę,
Po tych okrągłych dachach na kościele,
Czyli świętego Piotra bazylice.

A tam, na północ, za morską zatoką,
Gdzie mgły niebieskiej chwieje się równina,
Paryż chce wieży towarzyszyć krokom
I stado mostów ponad rzeką wspina.

I inne miasta Paryżowi wtórzą
Szkłem ozdobione, okute żelazem.
Ale na dzisiaj byłoby za dużo.
Resztę opowiem kiedyś innym razem.”

Zadanie 1

Charakteryzując miasta, osoba mówiąca w wierszu zwraca uwagę na ich

- A. położenie i architekturę.
- B. mieszkańców i tradycję lokalną.
- C. wzajemne kontakty handlowe i kulturalne.

Zadanie 2

W cytacie "Paryż chce wieży towarzyszyć krokom" występuje

- A. apostrofa.
- B. porównanie.
- C. przenośnia.

Zadanie 3

Objasnij, dlaczego zostały ujęte w cudzysłów wszystkie zwrotki wiersza.

.....

Zadanie 4

W jakiej roli występuje ojciec?

.....

Zadanie 5

Co w języku wypowiedzi ojca świadczy o tym, że mówi on do dzieci?

.....

Zadanie 6

Wyjaśnij sens cytatu "Wsparty na górze starym obyczajem".

.....

Zadanie 7

Podaj dwie cechy tekstu świadczące o tym, że jest on utworem poetyckim.

.....

Zadanie 8

Wyraz 'Warszawa' składa się z

- A. 3 sylab, 8 liter, 8 głosek.
- B. 3 sylab, 8 liter, 7 głosek.
- C. 3 sylab, 8 liter, 9 głosek.

Zadanie 9

W ostatniej zwrotce słowo 'wtóżyć' oznacza

- A. akompaniować.
- B. partnerować.
- C. popierać.

Zadanie 10

Aby znaleźć informacje na temat atrakcji turystycznych jakiegoś miasta, trzeba sięgnąć do

- A. słownika terminów przyrodniczych.
- B. słownika terminów geograficznych.
- C. przewodnika turystycznego.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

A

Zadanie 2

C

Zadanie 3

Cytowana jest wypowiedź ojca.

Zadanie 4

Przykłady: w roli nauczyciela, przewodnika po Europie. osoby opowiadającej o miastach Europy, gawędziarza.

Zadanie 5

Przykłady: zdrobnienia, plastyczność.

Zadanie 6

Przykłady: zbudowano go na górze w celach obronnych, został zbudowany na górze zgodnie z tradycją.

Zadanie 7

Przykłady: zwrotki, rymy, rytm, wersy, podmiot liryczny.

Zadanie 8

B

Zadanie 9

B

Zadanie 10

C

.....
Nauka o języku: formy wypowiedzi - opis przedmiotu, sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki

Zadanie 1

Przeczytaj poniższy opis przedmiotu, a następnie stosownymi informacjami uzupełnij punkty.

Drewniana prostokątna beżowa półka na książki stoi koło okna. Półka składa się z pięciu poziomo ułożonych desek.

A. nazwa przedmiotu -

- B. przeznaczenie -
- C. kształt -
- D. kolor -
- E. rodzaj materiału, z którego przedmiot został wykonany -
- F. usytuowanie przedmiotu w przestrzeni -
- G. części składowe przedmiotu -

Zadanie 2

Rozpoznaj rodzaj opisu. Wskaż jego elementy.

W pochmurne listopadowe popołudnie w Miejskim Domu Kultury odbył się konkurs fotograficzny. Jacek wziął w udział w konkursie fotograficznym. W konkursie uczestniczyło kilkanaście osób.

Zadanie 3

Poniższe wyrazy i wyrażenia przyporządkuj do punktów. Dla jakiego rodzaju opisu są one charakterystyczne.

zadowolenie, niepokój, wzruszyć ramionami, szczęście, lęk, euforia, strach, spoglądać na zegarek, radość, poprawiać fryzurę, gniew, irytacja, frajda, wściekłość, mrugać oczami

- A. wyrazy służące do określenia uczuć pozytywnych -
- B. wyrazy służące do określenia uczuć negatywnych -
- C. wyrażenia opisujące zachowania niewerbalne -

Zadanie 4

Co powinno się uwzględnić, sporządzając opis dzieła sztuki? Zaznacz T lub N.

- A. imię i nazwisko autora.
- B. biografię autora.
- C. technikę, w której zostało wykonane dzieło.
- D. materiał, z którego jest wykonane.
- E. w przypadku obrazu określić nazwę gatunku dzieła.
- F. zastosować wyrazy bliskoznaczne związane z kolorystyką opisywanego dzieła sztuki.
- G. zastosować wyłącznie epitety.
- H. wykorzystać różne środki stylistyczne.
- I. użyć wyrażenia służące do określenia przestrzeni w dziele.
- J. odczytać przenośne znaczenie przedstawionego dzieła.
- K. określić nastrój, jaki wywołuje dzieło.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

- A. nazwa przedmiotu - półka.

- B. przeznaczenie - na książki.
- C. kształt - prostokątny.
- D. kolor - beżowy.
- E. rodzaj materiału, z którego przedmiot został wykonany - drewno.
- F. usytuowanie przedmiotu w przestrzeni - koło okna.
- G. części składowe przedmiotu - pięć desek.

Zadanie 2

Jest to opis sytuacji.

Elementy składowe:

miejsce: Miejski Dom Kultury.

czas: listopadowe popołudnie.

wydarzenie główne: Jacek wziął w udział w konkursie fotograficznym.

okoliczności towarzyszące głównemu wydarzeniu: W konkursie uczestniczyło kilkanaście osób.

Zadanie 3

A. wyrazy służące do określenia uczuć pozytywnych - zadowolenie, szczęście, euforia, radość, frajda.

B. wyrazy służące do określenia uczuć negatywnych - niepokój, lęk, strach, gniew, irytacja, wściekłość.

C. wyrażenia opisujące zachowania niewerbalne - wzruszać ramionami, spoglądać na zegarek, poprawiać fryzurę, mrugać oczami.

Powyższe wyrazy i wyrażenia są charakterystyczne dla opisu przeżyć.

Zadanie 4

- A. T
- B. N
- C. T
- D. T
- E. T
- F. T
- G. N
- H. T
- I. T
- J. T
- K. T